

Du er her: > Forside > Natur & Vand > Natur > Artsleksikon > Padder > Stor vandsalamander

Den store vandsalamander er en padde med lang krop og lang hale. Maven er svovlgul med sorte pletter. Den bliver op til 16 cm lang.

Den er almindelig i hele landet. Forår og sommer lever den i vandhuller. Ellers kan den ses på land, også nær huse.

Den er gået tilbage i antal på grund af forurening og udsætning af fisk og ænder i vandhuller.

Udbredelse

Stor vandsalamander er almindelig i hele landet undtagen i Vestjylland og Vendsyssel, hvor der kun findes få dyr. Mest almindelig er den i det sydøstlige Danmark.

Udseende

De voksne dyr har mørkegrå eller sort ryg og har mange små, hvide vorter på kroppens sider. Bugen er svovlgul med sorte pletter. I modsætning til lille vandsalamander har den ikke mørke længdestriber på hovedet. Stor vandsalamander bliver 10-16 cm lang.

Hannen kendes i yngletiden på en høj rygkam med et savtakket omrids. Når de voksne dyr går på land, kan kønnene kendes på, at hannens kloak er sort, mens hunnens er gul. Kloakken er den 'fælles kanal' på dyret, hvorfra den udskiller ekskrementer, urin og sæd eller æg.

Føde

På land lever den store vandsalamander mest af orme, insekter og snegle. I vandet tager den krebsdyr, snegle og haletudser. Her kan den også finde på at spise sin egen yngel!

Levevis

Stor vandsalamander lever på land en stor del af året, mest i skove og haver. Den kan også findes i kældre, udhuse og lignende. Den er mest aktiv om natten. Om dagen gemmer den sig i huller i jorden, under grene eller lignende.

Om foråret i marts-april kommer dyret frem af vinterdvalen og vandrer ned til vandhullerne.

Her foretrækker den at leve i rene vandhuller, som solen gerne må kunne skinne på, og som oftest er mellem 50m² og 2500m², men kan være over 1 hektar store. Den kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker, især dem, hvor kvæget vandes. Den findes sjældent i vandhuller med surt vand. Er der fisk i vandhullet, eller bruges det til at opdrætte ænder i, yngler den sjældent.

I vandhullerne parrer salamandrene sig og opholder sig frem til slutningen af sommeren. I sensommeren forlader de voksne individer vandhullerne, og indtil de i oktober opsøger et overvintringssted.

Hunnen lægger 200-400 æg, så vidt man ved, og som klækkes i løbet af nogle uger. Larverne ligner de voksne, men har fjerformede gæller. De forvandler sig sidst på sommeren eller om efteråret til voksne dyr og går derefter på land. Nogle af dem kan dog blive i vandet hele vinteren.

Male in water phase af Rainer Theuer. Public domain .

Vidste du...?

I yngletiden kan hannen kendes på den høje ryggkam med det savtakkede omrids.

Naturlige fjender

Larverne ædes af vandinsekter og fisk. De voksne dyr tages af snoge, hejrer, tamænder og af rovfisk som gedder.

Trusler

Stor vandsalamander er gået noget tilbage i antal. Det skyldes sandsynligvis:

- at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til
- at der udsættes fisk og ænder i vandhuller

Stor vandsalamander er mere følsom overfor disse påvirkninger end [lille vandsalamander](#).

Stor vandsalamander er listet som opmærksomhedskrævende på den danske [gulliste 1997](#) . Betegnelsen angiver, at arten gennem de sidste 20 år er gået betydeligt tilbage, eller at dens levesteder er indskrænket betydeligt.

Læs mere

 [Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV \(Faglig rapport fra DMU nr. 635 \(2007\)\)](#)

Nordens padde og krybdyr. Fog, Kåre m. fl. Gads Forlag 1997.

Padde og krybdyr er fredet - værn om dem. Fredningsstyrelsen 1982.

Oplæg til forvaltningsplan for Danmarks padde og krybdyr. Miljøministeriet, Naturstyrelsen 1993.

Krybdyr og padde i Europa. Arnold, E.N. m. fl. Gads Forlag 1978.

Bevarelsen af Danmarks padde og krybdyr. Nordisk Herpetologisk Forening 1995.

Sådan er arten beskyttet

De voksne dyr er fredede .

De fleste af de vandhuller og søer, hvor der findes stor vandsalamander, er beskyttede efter § 3 i naturbeskyttelsesloven .

Store vandsalamander er beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet . Den må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og dens levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges. Desuden skal der laves særlige bevaringsområder for den i alle landene i EU. I Danmark er der udpeget 32 EF-habitatområder for den.

Når der renses vandhuller op eller graves nye af hensyn til frøer og tudser, vil stor vandsalamander ofte være en af de arter, der vil dukke op i vandhullet.

Stor vandsalamander er omfattet af:

>

Habitatdirektivets bilag II+IV Bern-konventionens liste II

> Fredet

Hvad kan hjælpe arten?

Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet ikke blive næringsbelastet. Ved næringsstofftilførsel øges algeopblomstringen og ved nedbrydningen af de døde alger, kan iltindholdet i vandet falde markant, hvilket gør ynglestedet ugunstigt for stor vandsalamander.

Da stor vandsalamander hører til de vekselvarme dyr, er arten afhængig af omgivelsernes temperatur eller af solskin for at kunne være aktiv. Kreaturafræsning eller hugst omkring vandhullet vil sikre, at tilgroningen af de skyggende buske og træer holdes nede, og at der således også skabes gode vækstbetingelser for vandplanterne.

Bevarelsen af dødt ved på skovbunden vil sikre, at der findes mange egnede overvintringssteder for stor vandsalamander.

Det vil også hjælpe arten, at man undlader at udsætte fisk og ænder i ynglevandhullerne, da de kan æde al yngelen i et vandhul.

Kontakt

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
Tlf. 72 54 40 00
mst@mst.dk

EAN: [Se info](#)
CVR: 25798376

Parkering og rutevejledning til Tolderlundsvej

Miljøstyrelsens persondatapolitik

Tilgængelighedserklæring

Besøg også

Miljø- og Fødevareministeriet
Naturstyrelsen
Fødevarestyrelsen
Landbrugsstyrelsen Kystdirektoratet
Fiskeristyrelsen

Følg os

 Facebook

 YouTube

 Twitter

 LinkedIn

 Instagram

Ved generelle henvendelser kan du kontakte Miljøstyrelsens Informationscenter:

E-mail: info@mst.dk

Tlf: 72 54 44 66 (man - tors kl. 9.30 - 16.00 og fredag kl. 9.30 - 15.00)

